

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

Yürütmenin durdurulması kararı alınabilmesi için teminat verilmesini öngören kanun düzenlemesi Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

No: 2022 – 90

Tarih: 20.07.2022

Özet: 7351 sayılı Kanun'un (RG: 19.01.2022) 2. maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 4. fıkrasına eklenen hüküm ile vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, yürütmenin durdurulması kararı alınabilmesi için dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınması zorunluluğu getirilmiştir.

Anayasa Mahkemesi 01.06.2022 tarih ve E.2022/14, K.2022/70 sayılı kararı ile Anayasa'nın 125. maddesine aykırılık gerekçesi ile söz konusu hükmün iptaline karar vermiştir.

Karar, 7 Temmuz 2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Bilindiği üzere 7351 sayılı Kanun'un (RG: 19.01.2022) 2. maddesiyle 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 27. maddesinin 4. fıkrasına;

“Vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmadan yürütmenin durdurulması kararı verilemez.”

hükmü eklenmiştir.

Bu şekilde, vergi kanunları uyarınca iadesi talep edilen vergilere ilişkin olarak açılan davalarda, yürütmenin durdurulması kararı alınabilmesi için dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınması zorunlu kılınarak, yürütmenin durdurulması kararı alınabilmesi için mükellefler aleyhine bir yükümlülük getirilmiştir.

Bir mükellef tarafından düzeltme-şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali ve ödenen damga vergisinin tecil faiziyle birlikte iadesi talebiyle başvuru olan dava yolunda, davanın incelemesini gerçekleştiren Samsun Vergi Mahkemesince itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanaatine varılması üzerine söz konusu hükmün iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurulmuştur.

İtirazı inceleyen Anayasa Mahkemesi 01.06.2022 tarih ve E.2022/14, K.2022/70 sayılı kararı ile Anayasa'nın 125. maddesine aykırılık gerekçesi ile anılan hükmün iptaline karar vermiştir.

Söz konusu Anayasa Mahkemesi kararında;

- Ödenmiş olan verginin iade edilmemesi ve dava süresince bu paradan yoksun kalınması durumunda telafisi güç ve imkansız zararlarla karşılaşılacağı kanısına varılan davacıdan yürütmenin durdurulması kararı verilebilmesi için dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmasının idari işlemin uygulanması halinde telafisi güç ve imkansız zararların doğması şartını etkisiz hale geleceği,
- Yürütmenin durdurulması kararı verecek olan idari yargı yerlerine durumun gereklerine ve somut olayın şartlarına göre teminat alıp almama veya teminat miktarını belirleme konusunda takdir yetkisinin tanınmadığı,
- Söz konusu teminatı ödeme imkanı olmayan davacının adli yardımdan yararlanmasını mümkün kılan bir güvenceye yer verilmediği,
- Mutlak bir şekilde dava konusu tutarın yüzde ellisi oranında teminat alınmasını öngören kuralın yürütmenin durdurulması kurumunun etkinliğini azalttığı ve bu kurumdan beklenen amacın gerçekleşmesini engellediğinin açık olduğu,

SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİR – HASAN ALMA

yönünde gerekçelere yer verilmiştir.

Karar, 7 Temmuz 2022 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanarak aynı tarihte yürürlüğe girmiştir.

Anayasa Mahkemesi kararının gerekçesi dikkate alındığında; iptal kararı sonrasında olası yeni bir düzenlemede, yürütmenin durdurulması kararı verecek olan idari yargı yerlerine durumun gereklerine ve somut olayın şartlarına göre teminat alıp almama veya teminat miktarını belirleme konusunda takdir yetkisinin verilmesi ve söz konusu teminatı ödeme imkanı olmayan mükellefler bakımından adli yardımdan yararlanmasını mümkün kılan bir güvenceye yer verilmesi halinde, bu düzenlemenin hukuka uygun olarak değerlendirileceği ve bu koşullar dahilinde teminat yükümlülüğü getirilebileceği sonucuna varılmaktadır.

Saygılarımızla.